

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA L. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Két ügy

került egyszerre a nyilvánosság érdeklődésének fókuszába, de mindkettő olyan, mely kizárólag a nem okmányterületi területek nemromán lakosságát érinti. Egyik az állampolgárságok felülvizsgálásának kérdése, a másik pedig az ügyvédi kamarák nacionalizálásának problémája. A belügyminiszter ugyanis — amin azt megirtuk — rendeletet intézett a békeszerződésekkel Romániához csatolt megyék prefektusaihoz, akiket utasít, hogy az állampolgársági jegyzékeket vizsgálják felül és mindazokat, akik nem törvényesen kerültek bele a listákba, töröljék azokból. Tudjuk, hogy az állampolgárság ügyét két törvény szabályozza. Az egyik a békeokmány, a másik pedig az 1924. évi állampolgársági törvény. Lehet, sőt bizonyos, hogy vannak, akik csalás, félrevezetés, hamisítások útján jutottak román állampolgársághoz, hiszen ezt konkrét esetek bizonyítják, de éppen annyira nyilvánvaló, hogy még többen akadnak, akik annak idején szintén tévedésből, vagy hanyagságból nem nyertek felvételt az állampolgársági jegyzékbe. Hogy ez mennyi visszasságra vezetett, az élet számtalan esete igazolja. Vannak, akik állami szolgálatot teljesítettek hosszú éveken keresztül, sokan katonai kötelezettségüknek is eleget tettek és végül kiderítették, hogy — nem román állampolgárok. Papiroson nem azok, mert jogosultságuk a bürokrácia labirintusában elkallódott.

Ezekről a jog szerint igen, csak adminisztratív mulasztások folytán nemromán állampolgárokról a belügyminiszter legújabb rendelete megkezdte. Pedig ha valamilyen, egy most lett volna alkalom arra, hogy ezeknek önhibájukon kívül nem igazolt állampolgárságát rendezék papiroson is. A belügyminiszter rendelete értelmében ugyanis a hatóságok az állampolgársági jegyzékeket teljes egészükben felülvizsgálják és ezen generális vizsgálat kiváon alkalmas lenne arra, hogy ne csak azokat töröljék, akik jogtalanul szereztek meg az állampolgárságot, hanem egyben felvegyék azokat is, akik annak idején tévedésből, vagy hanyagságból, mulasztásból nem nyertek felvételt. A békeszerződés automatikusan megadja az állampolgárságot mind azoknak, akik 1918. év végéig valamely, az országhoz csatolt területen éltek, kivéve, ha más állam polgárságára optáltak. A békeokmányt törvénybe iktatták, az alaptörvény jellegével bír, a nagyhatalmak garanciájával bír és így megváltoztatása is csak nemzetgyűlés útján, bizonyos pontjaiban a nagyhatalmak hozzájárulásával lehetséges. Az állami felségjogoknak ez a látszólagos korlátozása a nemzetközi élet újabb korszakának eredménye és nem képez alóla kivételt egyetlen hatalom sem.

A békeokmányban az állampolgárságra vonatkozó rendelkezés tehát nem változhat az sem, hogy későbbi rendeletekkel bizonyos formalitásokhoz kötötték az állampolgárság elismerését. A formalitások elmulasztása nem szünteti meg magát a jogot, hanem csak annak elismerését függeszti fel. Ezrével vannak emberek, akiknek minden őse itt született, ők maguk soha talán még községük határára nem voltak túl, most is itt élnek, tehát nyilvánvaló itmaradási szándékuk. Ha ezek bármilyen okból nem nyertek felvételt az állampolgársági jegyzékbe, ugye ez nem lehet számukra vagy velük szemben jogfosztó hatályú. Ezzel

A kínai kommunista forradalom fejleményei Japán érdekeit egyelőre nem érintik

Kínából egymásnak ellentmondó hírek érkeznek. Egyelőre annyi bizonyos, hogy a kínai négyszázötven millió lakosságú birodalomban nagy zavarok és kilengések vannak. Tisztán azonban a helyzetet még nem lehet látni. Annyi bizonyos, hogy Csang-Hsueh-Liang tábornok katonai forradalma kommunista jellegű és a legnagyobb valószínűség szerint a lázadást Szovjet-országra szította.

A forradalom kitöréséről szóló híreket most már az ellenforradalomról szóló híradások követik.

Az ellenforradalom voltaképpen abból áll, hogy azok a tartományok, amelyek eleinte a forradalmárokhoz csatlakoztak, visszapártoltak a nankingi kormányhoz. Honan, Secsuan és Kveicsan tartományok először a forradalmárok mellé állottak, később azonban megmondották magukat és újra a nankingi kormányhoz pártoltak. Emiatt a két tábor között súlyos összecsapásokra került a sor. A nankingi kormány repülőgépei bombázták Sianfu városát, amelyben a lázadó Liang tábornok főhadiszállása van.

A kormány és a forradalmárok gyalogos osztagai már össze is ütköztek.

Még mindig bizonytalan Csang-Kai-Csek sorsa, akit a forradalmárok letartóztattak. Egyes hírek szerint a marsallt agyonlőtték és a szabadságról szóló híreket bizonyos pénzügyi körök terjesztették, amelyek ezekből a hírekből hasznot akartak huzni. Japán katonai körök szerint Csang-Kai-Cseket hétfőn este a kormánycsapatok és a

forradalmárok közti összeütközés során agyonlőtték. Ez sem bizonyos azonban, mert ezzel szemben Csan-Kai-Csek titkára, aki visszatért Nankingba, kijelentette, hogy

a marsall életben van és jelenleg a forradalmárok főhadiszállásán tartózkodik, mint fogoly.

A nankingi kormány legfőbb gondját jelenleg az képezi, hogy a felkelő hadsereg és a vörös hadsereg egyesülését megakadályozza. Csang-Hsueh-Liang se regének az volt eredetileg a feladata, hogy a kínai vörös csapatokat lefegyverezze, de megtagadta az engedelmisséget. Csang-Hsueh-Liang eredetileg fasiszta volt, legutóbb azonban váratlanul átpártolt a kommunistákhoz.

Mandzsuriában a kínai lázadás következtében elrendelték a mozgósítást.

Máris kilencvenezer mandzsui katona áll fegyveres készenletben, hogy szükség esetén beavatkozzék a konfliktusba.

A mandzsui császár a legfőbb haditanács vezetőjévé a japán nagykövetség katonai attaséját nevezte ki.

Tokióból érkezett jelentés szerint a japán sajtó nagy aggodalommal szemléli a kínai eseményeket. A lapok megállapítják, hogy abban az esetben, ha a kínai kommunisták, akik feltétlenül Moszkva utasítása alapján járnak el, tovább mozognának,

ugy Japán nem nézheti majd tétlenül a dolgokat.

Egyes lapok sürgetik, hogy Japán minél több katonaságot szállítson át Kínába.

Nankingból jelentik, hogy a kormány mindent elkövet Csang-Kai-Csek kiszabadítására. A kormány erélyes felszólí-

tást intézett a lázadókhöz, hogy azonnal tegyék le a fegyvert és bocsássák szabadon az elfogott marsallt. A nankingi kormány Csang-Hsueh-Liang tábornokot saját személyében teszi felelőssé a marsall életéért.

A Reuter-ügynökség nankingi jelentése szerint a zendülők elérték Lin Csut, amely Siangfu tartomány fővárosa. A kormánycsapatok és a lázadók között heves harcok folynak.

Donald, a nankingi kormány ausztráliai származású tanácsadója, különleges megbízatással Siangfuba érkezett, ahonnan telefonon hívta fel Csang-Kai-Csek marsallnak Nankingban tartózkodó feleségét és közölte vele, hogy a marsall egészséges és jó kedélyhangulatban van.

Tokiói jelentés szerint a japán kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen Arita külügyminiszter részletesen beszámolt a kínai helyzetről. Hangsúlyozta, hogy Csang-Hsueh-Liang tábornok lázadása egyelőre nem érinti Japán kínai érdekeit.

A kvantungi japán hadsereg vezetsége bejelentette, hogy Észak-Kínában azonnal pozitív intézkedéseket tesz, ha Csang-Hsueh-Liang tovább folytatja a kínai tartományok kommunizálását.

Egyelőre azonban a japán csapatok tovább figyelik a fejleményeket.

A lázadó Csang-Hsueh-Liang tábornok rádióbeszédet mondott, amely heves támadásokat tartalmaz a nankingi kormány ellen. Szemére veti a kormánynak, hogy határozatlan magatartásával szétzúllasztja Kínát.

érvelnek már évek óta, de a megoldás mindig késett. Most a belügyminiszter maga is szükségét látta a jegyzékek felülvizsgálásának, azonban figyelme csak a kérdésnek egyik részére terjedt ki. A közigazgatási hatóságokat csak arra hatalmazta fel, hogy mindazokat, akik illetéktelenül kerültek bele a listákba, töröljék, de nem adott egyben utasítást arra is, hogy a kimaradtakat felvegyék. Az érdekelt területek parlamenti képviselőinek erkölcsi kötelessége felhívni a belügyminiszter figyelmét erre a hiányára a rendeletnek és kötelessége első sorban a nemzetkisebbségi pártok vezetőinek, mert hiszen a hontalanok, az állampolgárságnélküliek csaknem száz százalékban az ő soraikból kerülnek ki.

A másik ügy, mely megkívánja a komoly tárgyalást az ügyvédsvettségnek a kamarai romanizálására vonatkozó javaslatára. Mint megirtuk, arról van szó, hogy az ügy-

védszövetség állást foglaljon a kamarák törvényhozási uton való nacionalizálása érdekében. Ezt úgy gondolják elérhető, hogy a kamarákba felvett ügyvédek névsorát felülvizsgálják, a felülvizsgálás alapján bizonyos elemeket kizárnak és megállapítják, hogy mennyi az a számszerű maximum, mely a nemromán elemeket az ügyvédi kamarákban általában és esetleg a vezetésben megilleti. Amint a szövetség elnöke mondomta, a proporcionális elvnek elismerése csak átmeneti jellegű lehet, mert a cél az ügyvédi kamarák romanizálása. Kijelentette azt is, hogy nem zsidófaló és nem ellenes a többi nemzetkisebbségnek sem, a velük szemben való viselkedését a negyvennyolc évi idők nemzetiségi jelszava determinálja: semmit sem rólnak nélkülünk. Ugy véljük, hogy Micescu Istrate ur nagyon rosszul alkalmazta ezt a szállóigét. Hiszen ezt annak idején a nemzetkisebbségi sors-

ban élt románság hangoztatta, most pedig a többségi nemzethez tartozó szövetségi elnök éppen a nemzetkisebbségek ellen akarja fordítani. Valahol valami tévedés csúszott bele a számításba. Ez a tény magán nem igen fog változtatni mert meggyőződésünk, hogy amit akarnak, azt keresztül is viszik. Nehézségek lesznek. A nemzetkisebbségi ügyvédek jogainak néfáni korlátozása, esetleges kizárása egyeseknek a kamarából nemcsak az alkotmányba ütközik, hanem az alaptörvény jellegével bíró párisi nemzetközi egyezménybe is. Törvényesen tehát nem lehet megcsinálni azt, amihez az ügyvédszövetség elnöke meg akarja nyerni a parlament szankcióját. A multak tapasztalatai alapján azonban bizonyosak vagyunk benne, hogy ez az akadály a gyakorlatban nem lesz akadály. Irni is csak azért irtunk róla, nehogy az a látszata legyen, mintha szó nélkül vételnék tudomásul.

A Bécsben tartózkodó Windsor Edward herceg Tiroiban villát, Magyarországon pedig nagyobb földbirtokot vásárol

Anglia népe már napirendre tért a királyválasztás fölött és az új uralkodó alatt tovább éli a maga nyugodt, mindennapi életét. A lordok házában, miként jelentettük, felolvasták VI. György király trónralépési üzenetét. Ez alkalommal Baldwin miniszterelnök a következő kijelentést tette:

— Abban a kellemes helyzetben voltam, hogy új királyunkat igen jól megismerhettem.

Közölni akarom a nemes lordokkal, hogy új királyunk jellemében és természetében sokkal jobban hasonlít a megboldogult V. György királyra, mint bármelyik más testvérei közül.

A nemzetközi sajtó azonban még mindig igen sokat foglalkozik Windsor Edward herceggel és Simpsonnéval. Kiderült, hogy az a hír, mintha Simpsonné osztrák területre érkezett volna, tévedésen alapult. Az újságírók egy hozzá hasonló hölgyet néztek Simp-

sonnénak, aki még most is Cannesben van és tegnap nyilvánosan is mutatkozott, hogy ilyen módon a róla elterjedt híreket megcáfolja. Ugy tudják, hogy csak karácsony táján hagyja el Cannest.

Jól beavatott körök szerint a tavaszra véglegesen befejeződik Simpsonné válópere.

Mihelyt második férjétől jogerősen elváltják, azonnal feleségül megy Windsor herceghez.

A windsori herceg különben még Enzersfeldben tartózkodik Rothschild bárónál. A herceg, miként maga mondja, állandóan jókedvű és már régen nem volt olyan derűs hangulatban mint most. Magántitkára, aki az utóbbi napokban Cannesban tartózkodott, tegnap Bécsbe érkezett, majd kihajtatott Enzersfeldbe és átadta Windsor hercegnek Simpsonné levelét, amelyet magával hozott.

A volt király különben tegnap délelőtt Bécsben járt, ahol felkereste a magyar származású világhírű Neumann fiilor-

vost, aki már walesi herceg korában is kezelte.

Innsbruckból érkezett jelentés szerint Windsor hercege a tél egy részét a tiroli Kitzbühel divatos sporthelyen kívánja tölteni. A herceg számára kiválasztották Mac Cormic amerikai állampolgár villáját. A villát előbb bérbé akarták venni, későbbben azonban a herceg úgy döntött, hogy azt megvásárolja. A vételi szerződést hétfőn délután már alá is írták.

Budapestről jelentik, hogy Windsor hercege Nyugatmagyarországon birtokot szándékozik vásárolni. Zichy Béla gróf lengyeltóti nyolcezer holdas birtokáról van szó.

A birtok megvétele ügyében egy ismert londoni ügyvéd budapesti megbízottja folytatja a tárgyalásokat. Ugy tudják, hogy a herceg karácsony és újév között valószínűleg Budapestre érkezik és akkor elmegy Lengyeltóthba is, hogy a birtokot megtekintse.

SZELLEMI MUNKÁSOKNAK
ÜDÍTŐ ÉS MEGNYUGTATÓ

A DIANA
SŐSBORSZESZ
FRISSÍTŐ
HATÁSA

Pénzbeli segély

jut a munkanélkülieknek karácsonyra

A városi népkonyhákat — miként megirtuk — december 20-án nyitják meg. Tegnap délelőtt Todorescu Vazul munkásmarai alelnök vezetésével a munkáspárt képviselői felkeresték Coman Augustin főpolgármestert és kérték, hogy a munkanélküliek részére a karácsonyi ünnepekre való tekintettel, pénzbeli segélyt utaljon ki. Hivatkoztak arra, hogy más években a népkonyhai ebédeken kívül a munkanélküliek szintén kaptak pénzbeli segítséget. A főpolgármester válaszában kifejtette, hogy a város a munkügyi minisztériumtól a munkanélküliek részére eddig még semmiféle kiutalást nem kapott, mindazonáltal bizonyos segélyeket az ünnepek előtt még juttat a munkanélkülieknek. Felszólította a munkásság képviselőit, hogy a segélyre szoruló munkanélküliekről terjesszenek be kimutatót, amelyet majd a város a kerületi telek-bírók útján ellenőriztet. Azok a munkanélküliek, akikre nézve a telekbírók előterjesztést tesznek, pénzbeli támogatásban fognak részesülni.

Az artistanő

nem konzumhölgy

Arad egyik éjszakai szórakozóhelyének tulajdonosát néhány hónappal azelőtt a városi főorvosi hivatal egészségügyi kihágás címén 10.000 lei pénzbírsággal sújtotta. A kávéháztulajdonos a bírág ellen felfolyamodást jelentett be, amelyet az aradi törvényszék most tárgyal. Arad városa által készített egészségügyi szabályrendelet a kávéházban és egyéb nyilvános helyiségekben foglalkoztatott női alkalmazottakat, akik valamelyik vendég asztalánál helyet foglalnak, konzumhölgynek nyilvánítja és alkalmaztatásukat tiltja. Az egyik ellenőrzés során azután a kerületi orvos az aradi Vadászkiirt kávéházban, ahol éjszaka kabaréműsor is van, a vendégek asztalánál szórakozó artistanőket konzumhölgyeknek minősítette és a kihágási jegyzőkönyv alapján a kávéháztulajdonost megbírságot. A kabarétulajdonos nemcsak a bírág ellen kért jogorvoslatot, hanem azt is kérte, állapítsa meg a bíróság, hogy a színészi igazolvánnyal működő artistanők, ha részt is vesznek a vendégek szórakoztatásában, nem konzumhölgyek. Az aradi törvényszék helytadott a keresetnek, megsemmisítette a jegyzőkönyvet és törölte a bíróságot.

Karácsonvi és újévi ajándékajándékok

legnagyobb választékban
szencziós olcsó árakban
Babakülönlegességek

Pollák Károly

papir- és játékkészletében
Timisoara IV., Piața Gen. Dragalina 8
Nagy választék Mikulás-ajándékokban

Az amerikai gangsterkirály barátja ezidő szerint Bucurestiben szórakozik, de a rendőrség szemmel tartja

A bucarestii Athene Palace szállodának felette érdekes vendége van. Az új vendég neve Sikowsky és arról híres, hogy az amerikai Al Capone gangsterkirály jobb keze volt. Sikowsky annak idején Al Capone letartóztatása után otthagyta a bandát, elmenekült Amerikából és azóta a különböző európai országokban utazgat. Legutóbb Varsóban tartózkodott, ahonnan azonban kiutasították és így kénytelen volt Lengyelországot elhagyni. Lengyelországból Romániába vette útját és

Bucurestiben a legelőkelőbb szállóban vett lakást, ahol nagyobbára államférfiak, diplomaták és más előkelőségek tartózkodnak.

A varsói rendőrség felhívta Sikowskyra a bucarestii rendőrség figyelmét, amely erre elrendelte a különös vendég szemmel tartását. Már a határtól kezdve detektívek figyelték. A szállóba való megérkezése után a negyvenkét éves férfi átlöközt és nyomban lement a szálloda előcsarnokába, ahol megismerkedett Carjan Jenny nevű fiatal bucarestii leánnyal.

Az éjszakát kettesben a különböző szórakozóhelyeken átmulatták és csak délelőtt tértek vissza a szállodába.

Amikor a rendőrség benyitott a szobába, úgy Sikowskyt, mint a leányt pizsamában találták. Miután mindketten felöl-

toztek, a rendőrségre kísérték őket, ahol alaposan megvizsgálták Sikowsky iratait. Kiderült, hogy a volt gangster nikaraguai utlevéllel utazik, amelyet teljesen rendben találtak. Sikowsky kijelentette, hogy Európában békés polgári életet folytat, semmiféle bűncselekményt nem követett el, majd arról panaszkodott, hogy a rendőrségek mégis mindenütt szemmel tartják és mint nem kívánatos elemet kezelik.

Sikowskynál kétszázötven font készpénzt találtak, míg millió

vagonát csekkekben és érték-papírokban őrzí.

A bucarestii rendőrség az európai fővárosok rendőrségeitől kért információkat Sikowskyról. Amennyiben valamelyik ország a kiadatását fogja kérni, úgy nyomban letartóztatják és kitoloncolják az országból. Különösen a bécsi rendőrség értesítését várják, mert Al Capone barátját hír szerint a bécsi rendőrség körözi. Az osztrák fővárosban ugyanis állítólag törvénybe ítköző cselekményeket követett el.

A világbéke megmentésére

Roosevelt elnököt szemelték ki

Washingtoni jelentés szerint több ismert amerikai politikus arra igyekszik rávenni Rooseveltnél elnököt, hogy a béke érdekében szólítsa fel a világ összes államait együttműködésre. A terv szerint az elnök felhívna az államok kormányait elsősorban a fegyverkezés csökkentésére és általános megneemtámadási szerződés megköté-

sére. A mozgalom tervezői azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy Rooseveltnél elnök az elsőrendű élet-szükségleti cikkek jobb elosztása érdekében tegyen javaslatot. Remélik, hogy miután Rooseveltnél az egész világon nagy tekintélye van, felhívása nem marad eredmény nélkül.

Vásároljon csak célszerű ajándékok!

Kötött mellény, pullover, harisnya, kesztyű, téli alsó

legjobban és legolcsóbban beszerezhető **Wiliam Weisz si Fiul** I. kerület Löffler-palota

Fiók: IV. kerület, Piața Dragalina (hetipiacter)

Az új angol király választotta az alsóház hódoló feliratára

Az angol alsóház husz titkos tanácsosa tegnap Baldwin miniszterelnök vezetésevel megjelent a Buckingham-palotában és átadta a királynak az alsóház hódoló feliratát. Utána VI. György magánkihallgatáson fogadta Baldwin.

Délután Sir George Penny udvari őtárnokmester diszes ruhájában megjelent az alsóházban, a tanácskozó terem korlátja elé állott és jelentette, hogy elhozta a király választását a hódoló feliratra. A speaker átvette a királyi feliratot és felolvasta azt. A királyi iratok között ezeket mondja:

— Legmélyebb meghatottsággal vet-

tem tudomásul a hódoló feliratot. Mind a magam, mind pedig a királyné nevében köszönetet mondok a hódolatért és ígérem, hogy mindent elkövetek a nép szabadságának és jogainak védelmére. Imádkozom, hogy Isten áldja meg uralkodásomat.

A londoni Daily Expressz című lap megerősíti azt a hírt, hogy Baldwin miniszterelnök lemond. Ez azonban csak az új király megkoronázása után fog végbemenni. A koronázás pedig május huszonegyedikén lesz. A kormány részleges átalakítása azonban még a karácsonyi ünnepek előtt feltétlenül megtörténik.

Vásároljon Tungsram-rádiócsöveket csakis eredeti rcseszámmal csomagolásban

Jelszóval megalakult a romániai németek legújabb népközössége

Csaknem ugyanabban az időben, amikor a romániai németek néptanácsa Erdélyben felhívással fordult a Fabriuséék vezetését elismerni nem akaró német tömegekhez, hogy csatlakozzanak hozzájuk, az ország egy másik tartományában, Bessarabiában, Koch Róbert dr. megalakította a romániai németek új népközösségét. Romániában tehát az a furcsa helyzet állott elő, hogy a németeknek két népközösségük van egyszerre. A néhány év előtt

Brandesch által kitalált megkülönböztetés a megbízható és kevésbé megbízható nemzetiségekről most követőre talált Koch Róbertben,

akinek a népközössége nem jelenthet mást, minthogy vannak jó németek Romániában és vannak kevésbé jó németek az országban. Mert hiszen a népközösség fogalma maga azt jelenti, hogy mindazokat magában foglalja, akik a vérség, származás, nyelv, közös szokások és meggyőződésük, valamelyük alapján ugyanazon néphez tartoznak. Ha Koch mégis szükségesnek látja a meglévő népközösség mellett még egy népközösséget életrehozni, akkor ennek magyarázata csak az lehet, hogy

az itt élő németek nem egyformán németek.

Koch Róbert Bessarabiában mintegy hetven községben megalakította a németek csoportját a Cuza-féle párt keretein belül. Hogy a szervezkedést másutt is folytathassa és — mint lapjaik írják — kiterjessze az ország minden részére, megalapította a romániai németek népközösségét. Az ebből az alkalomból kiadott kiáltvány szerint mint román állampolgárok egynek érzik magukat a román nemzet minden törekvésével, a jelenlegi határok megtartását követelik és hajlandók ezeket vérükkel is megvédeni. Mint németek

az egész világon élő németek faji és kulturális egységének tagjai,

ezzel a germánssággal egy népet, kultu-

rális és szellemi egységet alkotnak. Mint nemzetkisebbség elvárják a román nemzetől, hogy biztosítja nemzeti és kulturális szabadságukat, a románsággal teljes egyenjogúságot nyújtson nekik. Meg akarják tartani nyelvüket, kulturájukat, szokásaikat, egyszerűen az ő teljes német jellegüket.

Magukéva teszik Cuza professor tanítását, egyesülnek az ő pártjával és minden politikai harcukat vele együtt folytatják.

Mint politikai harcosok két inget viselnek a horogkeresztrel, ami azonban nem akadályozza őket, hogy saját népi viseletüket is hordják. A romániai németek ezen új népközössége — mondja a felhívás a továbbiakban — független szervezet, amely politikai pártok fölött áll. Nincsen szüksége arra, hogy más pártokkal kompromisszumokat kössön, paktumokat, vagy fuziókat létesítsen.

A népközösség és nemzetiség örök értékek és nem degradálhatók párttá, mely mulandó és nem cél, hanem csak eszköz.

A romániai németek népközössége egyesülése az összes román állampolgársággal bíró németeknek, felekezetre és politikai pártállásra való tekintet nélkül.

Hogy a kochróberti vezéri programkiáltványnak ezt a pontját a gyakorlatban hogyan fogják megvalósítani, arra ugyancsak kíváncsiak vagyunk. Az

egyik szakasz szerint a vezetése alatt álló népközösség a Cuza pártjához tartozik, annak kékingét is viseli, mint jellegzetes ismertető jelet, a következő paragrafusban pedig már megfélekeznek erről és azt mondja, felekezetre és pártállásra való tekintet nélkül sorakozzék mindenki horogkeresztes zászlójuk alá, aki becsületes német Romániában. Nem tudjuk, mit csinál majd, ha például

egy olyan német jelentkezik, akinek felekezete a zsidó.

Ez ugyan nem valószínű, de ha mégis megreszkiznánk egy ilyen romániai német a belépést, mit szólna hozzá Cuza, akit viszont vezérül ismer el Koch Róbert és az ő népközösségének tagjai egyben tagjai a Cuza pártnak is? Valami nem egészen tiszta ebben az ügyben. Vagy németek, vagy cuzisták, vagy cuzista németek. Ha azonban cuzista németek, akkor nehezen lesz megvalósítható a felekezeti különbségre való tekintet nélküli és ugyancsak nehéz lesz belépni valakinek, aki más pártnak a tagja. Hiszen a keresztény nemzeti párt maga is párt és ennek nem igen lehet tagja valaki úgy, hogy benne maradjon egy másik pártban is.

Egyelőre megalakult a legújabb német népközösség, megjelent kiáltványa is, de ennek hatása csak az lehet, hogy még több részre szakítja az amúgy is frakciókra szakadozott romániai németiséget.

A madridi vörös rémuralom a lakosság lázadásához vezetett

Az angol parlament, mint emlékeztetés, bizottságot küldött Spanyolországba, hogy az ottani állapotokat a helyszínen tanulmányozza. A bizottság, amely három konzervatív, két munkáspárti és egy liberális képviselőből állott, több heti spanyolországi tartózkodás után tegnap visszaérkezett Londonba. Az angol képviselők megállapították, hogy

Spanyolországban nem létezik egységes kormányhatalom. Azonkívül azon a véleményen vannak, hogy a vörös köztársasági csapatok Franco tábornok nemzeti felkelő csapatainak nem lesznek képesek sokáig ellentállani. A képviselők borzalmas részleteket meséltek el a kommunisták rémuralmáról. A madridi börtönökben nagyszámú ártat-

lan polgár szynylódik. Rengeteg arisztokratát tartanak fogságban, de igen sok demokratát is letartóztattak, mivel azok nem vallják magukat nyíltan kommunistáknak, vagy anarchistáknak.

Salamancából jelenti a nemzetiek rádióállomása, hogy a madridi védelmi tanács erőszakkal akarta Madrid és környék lakosságát arra kényszeríteni, hogy vegyen részt a főváros védelmében és harcoljon a vörös csapatok oldalán. A lakosság ezért fellázadt és a védelmi tanács több tagját agyonlőtte.

A prágai rendőrség értesítést kapott arról, hogy az utóbbi időben Csehszlovákia keleti határain át sok cseh állampolgár hagyta el a köztársaság területét. Megállapították, hogy ezek Barcelonába és Valenciába mentek. Nyomozást indítottak és megállapították, hogy a cseh kommunista párt Prágában toborzó irodát tartott fenn, amely a spanyolországi vörös kormány számára önkénteseket toborzott.

A valenciai kormány főhadiszállása jelenti, hogy Madridtól három távolálló körzetben tegnap a nemzeti felkelők és a kormánycsapatok között heves harcok voltak. Ezek a harcok Ba dilla közelében voltak a leghevesebbek.

Gyilkos orkán dühög az angol partokon

Angliában és Anglia partjai körül vasárnap óta irtózatos orkán dühög. A vihar a hajózatot teljesen megbénította. Számos szerencsétlenségről érkezett már híradás. Eddystonban a vihar egy halászhajót a világítótoronyhoz vágott. A hajó elsüllyedt, kapitánya és három matróza elpusztult. A parti kikötők szikratáviró állomásai megszakítás nélkül kapnak segélykérő jeleket hajókról, amelyek a tengeren veszélyes helyzetbe kerültek. A kenti tengerpartról különböző távolságokban egy holland tehergőzös, egy orosz hajó, egy kanadai gőzyacht és egy amerikai utasszállító hajó küzd a rettenetes orkánal. Anglia déli tengerpartján a borzalmas vihar által felkorbácsolt hullámok több helyen átszakították a gátakat. Sok helyen árvíz keletkezett. Londonban vasárnap óta majdnem megszakítás nélkül felhőszakadászerű eső zuhog. A tengerentúli szikratáviróállomások tegnap kénytelenek voltak szünetelni, mert az Alexandra-palotában levő antennája a vihar következtében elpusztult.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei
Nátóságoknak, közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— 52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—69

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása

Pénteken kezdődik

a nemsokára ráánkösöntő ujesztendő. A száma 1937. Egyes számjegyeit összeadva összesen huszat kapunk. Még jó, hogy nem tizenhárom, mert akkor a babonások reszketnének ettől az évtől. De a pénteki kezdet már egymagában véve sem valami kedvező jel. Szerencse, hogy nem minden hónap kezdődik péntekkel. 1937-ben a januárban kívül még csak az október szégyenkezhetik azon, hogy első napja péntek. Kellemetlen az is, ha valamely esztendő egyik-másik hónapjának tizenharmadik napja péntekre esik. 1935-ben négy ilyen hónapunk volt, 1936-ban már csak kettő. 1937-ben csupán augusztus 13 esik péntekre. Ugyáltszik, hogy igaz van annak a jövendőmondónak, aki azt jósolta, hogy lassankint közeledünk az új aranykor felé. Hát persze, hiszen 1937-ben csak egy péntek és 13. van.

Nagyon rövid, szokatlanul rövid lesz a farsang 1937-ben. Mindössze öt hétig tart. Pontosan harmincöt napig. Keveset táncolhatnak majd a bálozó lányok. Sietve kell kitáncolniuk maguknak a völegényt. Nem csoda, ha a rövid farsang alatt nem mindegyiknek sikerül ez majd. Február 10-én már kezdődik a negyvennapos nagybójt, amely öt nappal hosszabb lesz a farsagnál. Természetes, hogy ezek után igen korán lesz katolikus és protestáns husvét és pedig március 28-án és 29-én. A falusi legényeknek nagy kondérokban külön kell felolvasztani a jeget, hogy legyen vizük a lányok locsolására. Ha husvétkor hó lesz, ami nem valószínű, akkor jobb lenne a lányokat egyszerűen hógolyóval dobálni, vagy pedig a hóban meghempergetni. Ezzel szemben a görög keleti vallás husvétja már szép időre esik, az év legszebb hónapjába, májusra és pedig 2-án és 3-án. A korai katolikus husvét miatt eltörlődik Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe is. Ez az ünnep rendszerint március 25-re esik. Minthogy azonban az újévben ez a nap éppen nagycsütörtökön van és mivel a nagylétkben ilyen örömműnnp nem tartható, az egyház erre az évre Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepét április 5-re tolta ki. A korai husvét miatt valamennyi mozgó ünnepünk is korábbra esik. Aldozó csütörtök május 6-án, pünkösd május 16-án és 17-én, Urnapja május 27-én lesz. Ritka dolog, hogy ezt a három ünnepet ugyanegy hónapban ülhetjük meg. Az előbbre került ünnepek következménye azután az, hogy miután májusban egyedül tizenegy napon keresztül ünnepelünk a vasárnapokkal együtt és júniusban ugyancsak a vasárnapok beszámításával hét napot pihentünk, júliusban, augusztusban, szeptemberben és októberben alaposan megérezzük az ünnepi hiányt. Novemberben is a vasárnapokon kívül csak egy ünnepünk lesz. Mindenszenteknapja. De ha már elértük a novembert, akkor majd csak kívárujuk a decembert, amikor megint csőtül jön az ünnep. De addig keresztül kell magunkat rágnunk az 1937-ik éven, amely ki tudja, mi mindent hoz reánk? (k. e.)

* Karácsonyi ajándéknak vásároljon perzsaszőnyegét engedménnyel. Centrala Lánei S. A. (Weisz-palota.)

Minden téren intenzív együttműködést kíván Anglia és Franciaország a német birodalommal

Eden angol külügyminiszter Breadfortban nagy beszédet tartott, amelyben a nemzetközi helyzetről és Anglia külpolitikájáról szölet. Kijelentette, hogy Anglia azokról a veszedelmes tanokról, amelyek a világot két egymással szembenálló ellenséges táborra osztják, a fascista és a bolsevista diktatúráról, nem akar semmit sem tudni.

Anglia nem kötelezi le magát semmiféle államsoporthoz, amelynek érdekei világnézeti alapon nyugszanak.

Az emberi kéz által készült szerződések nem örökérvényűek és azokat meg lehet javítani. A szerződéseket azonban nem szabad egyoldaluan felbontani, mert ez az ut hamarosan odavezetne, hogy a népek sorsát az erőszak irányítaná. Ebben az esetben pedig a szerződések és az ígreték értéke egyenlő volna a papirrongygal.

Franciaország és Anglia mindennemű együttműködést Németországgal örömmel üdvözöl.

— Nyugalmazott tábornok öngyilkossága. Sandulescu Nicolae nyugalmazott tábornok fővárosi lakásában öngyilkosságot követett el. Revolverével fejbélte magát és nyomban meghalt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. Tragikus halála különösen katonai körökben nagy részvétet keltett.

— Ferenczy Laci számára, akit az egyik erdélyi szanatóriumban gyógykezelnek, tegnap újabb adományok érkeztek kiadóhivatalunkba. H. H. olvasónk 120 leit, H. J. olvasónk 100 leit és S. L. olvasónk ötven leit adományozott. Az életmentők eddig 4820 leit juttattak el hozzánk a beteg fiatalember részére. További adományok kiadóhivatalunkban adható le.

— A Kunz-telepi nyomor enyhítésére. A Kunz-telepi szegény gyermekek nyomorának enyhítésére M. S. és S. L. olvasónk 50—50 leit adományoztak.

— Éjszakai utonállás. Unger Péter harminché éves kereskedőt az elmúlt éjszaka megtámadták és bántalmazták. Támadója eltörte a kereskedő orrcsontját és késsel az arcába is szurt. A mentők a kórházba szállították.

„Frigfix” léghuzat és hideg ellen a legjobb és legtartósabb

„Frigfix” minden ajtó és ablakra könnyen szerelhető

Kérjen árajánlatot:

„Frigfix” Timișoara II., T. Maiorescu 18, az udvarban

— A megunt legény vérs bosszúja. Teleki Pál béres ez év januárjában Bulgaria községben ötször rálött Holz Borbála asszonyra, akivel sokáig közös háztartásban is élt, de az asszony végül is kitette a szűret. A férfi egyik éjszaka behatolt a házba és revolverrel a kezében kereste az asszonyt. Holz Borbála észrevette a támadót és az utcára akart menekülni. Már az ablakdeszkán állott, amikor belépett a szobába Teleki és revolverével többször rálött. Holz Borbála súlyosan megsebesült, de az orvosok megmentették életét. A helybeli törvényszék két évi börtönre ítélte a legényt és az ítéletet tegnap az ítéletábla is jóváhagyta. Az ítélet jogerős.

Eden nagy beszéde

Ez az együttműködés azonban nem szorítkozhatik csupán a nyugateurópai kérdésekre, hanem az összes nemzetközi problémákra kell kiterjednie. Anglia és Franciaország az intenzív együttműködést kívánja Németországgal minden téren, aminthogy törekszenek az összes többi állammal való együttműködésre.

Végül szölet Eden a spanyolországi eseményekről és kijelentette, hogy ezek még mindig nagy gondját képezik a világnak.

Nagyobb szerencsétlenséget csakis a semlegességi szerződés tiszteletben tartása háriíthat el.

Sajnos vannak nemzetek, amelyek a semlegességi szerződésnek sem szellemét, sem pedig szöszzerinti szövegét nem tartják tiszteletben. Anglia mindent el akar követni, hogy Spanyolországra kiterjessze és megerősítse a nemzetközi fegyverkezési ellenőrzést és a semlegességi szerződés messzeemenő tiszteletben tartását kieszközölje.

— Szombaton kezdődik az iskolákban a karácsonyi szünet. A közoktatásügyi miniszter rendelete szerint az elemi és középiskolákban december 19-én, szombaton kezdődik a karácsonyi szünet, amely január 8-ig tart.

— Francia tisztek bucarestii látogatása. Tegnap este Bucurestibe érkezett Gerard francia tábornok és Gaudiere, a francia légi haderő vezérkari főnöke. A magasrangú francia tisztek a francia légügyi miniszter megbízásából utaztak Bucurestibe.

— Blaskovics Ferenc nagyprépost aranymiséje. December tizenhatalcadikán lesz ötven éve annak, hogy Blaskovics Ferenc nagyprépost a papi szentségben részesült. A nagyprépost felszentelésének félszázados jubileumát visszavonultan a radnai kegyhelyen kívánja eltölteni. Blaskovics Ferenc ma Radnára utazik, ahol több nap lelkigyakorlat után szombaton tartja meg aranymiséjét.

— Halálozások. Meghaltak Kovalcsik Róza hatvan, Straki Katalin hetvenegy, Mézáros Mihály kömüves negyven, Gábor Franciska hatvanegy, Fanu Simon napszám hatvanhárom éves korban.

* Az Ezüst Kis Tudós folytatása az aranyborítékú „(Arany) Kis Tudós”-nak. A Kis Tudós mindkét kötetének ugyanaz a célja: A 10—14 éves ifjúságot érdekesen előadott ismeretterjesztő olvasmánnyal iskolai tanulmányaiiban támogatni. A népszerű ismeretterjesztés csúcsteljesítménye a Kis Tudós mindkét köteté és ez a magyarázata annak, hogy már az első kötet megjelenésekor miért szerzett magának példátlanul sok olvasót. A könyv írója olyan közvetlenséggel beszél a legnehezebben megérthető természeti törvényekről is, mintha csak mozgókép-színházban ülne az olvasó és szemben vele a fehér vásznon egymásután peregnének le az érdekesebbnél érdekesebb tünemények. Az első kötet „Arany Kis Tudós” hatalmas és impozáns kötet vaszonkötésben 158.— lei, az „Ezüst Kis Tudós” pedig ugyanilyen hatalmas kötetben, igen szép illusztrált kemény papirkötésben 139.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepa genál Cluj.

Nehéz időkben segítünk takarékoskodni és a nagy

karácsonyi vásárunk

tartama alatt meglepő olcsó áron ajánlunk Kanavas, vászon és damasztot ágyneműnek, Tussort és mosóselymet fehérneműnek

Nagy tétel imprimét mélyen leszállított árban

Népáruház

Timișoara I., Piața Unirii 13

Sport

Egy csoportba olvasztják a nemzeti bajnokság C-csoportjait

Fővárosi sportkörökben elterjedt az a hír, hogy a nemzeti bajnokság B-csoportjait jövőre egy csoportba olvasztják és az abban résztvevő csapatok számát tizenkettőre csökkentik. A hír komolyságára jellemző, hogy Luchide Octav, a labdarugósövetség főtákará a közeljövőben az egyik fővárosi napilapban cikket fog megjelentetni, amelyben rá kíván mutatni arra, miért van szükség a B-liga csoportjainak reformjára, amelyet Luchide szerint is jövőre megvalósítanak.

Jéghokki mérkőzés

Baselben a budapesti FTC jéghokki csapata 2:1 arányban győzött a baseli válogatott jégkorong együttes ellen.

Fővárosi csapat külföldi turája

A fővárosi Rapid FC, a volt vasutas csapat, elindult négy hetes keleti turájára.

Legyőzték az angol ping-ping csapatot Londonban Budapest asztali teniszcsapata Szabados, Barna, Bellák összeállításban 6:0 arányban győzött az angol főváros legjobbjai ellen.

MOZI

MOZIK MŰSORA:
Szerda, december 16.

Apolló-mozi: Szerelmes város.
Capito-mozi: Lili kisasszony.
Tivoli-mozi: Rohamcsapat előre.

Patikák éjszakai szolgálata

December 14-től december 20-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Bratianu-téren levő Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Traian-téren levő Kigyó-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol-bulevardon levő Szent Antal-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Bratianu-utcában levő Diana-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellian Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

A tengerbe akarja szorítani az angolokat a palesztinai arabok függetlenségi vezére

Palesztinában a helyzet egyre jobban keleződik. Azok a békeítési kísérletek, amelyeknek az a célja, hogy az arabok és zsidók között az egyetértést megteremtsek, meddőek maradnak. Az arabok egyre inkább ádáz haraggal viselkednek az angolok iránt, akiket azzal vádolnak, hogy a zsidóknak túlságos kedvezményeket adnak. Fauzi bey, a

palesztinai arabok függetlenségi mozgalmának vezetője, Irak állam területén önkénteseket toboroz egy nagy hadsereg számára. Ezzel a hadsereggel akarja az angolok palesztinai mandátumát lehetetlenné tenni. Nem csinál titkot belőle, hogy hadseregével az angolokat bele akarja szorítani a tengerbe.

Törökország előterjesztette panaszát a szíriai városokban lakó törökök ügyében

Genfben a Népszövetség rendkívüli ülése tegnap délelőtt foglalkozott Törökországnak a szíriai Alexandrette és Antiochia városokban élő törökök ügyében benyújtott panaszával, amely Franciaország ellen irányul. Tevfik Rüzsy Arras török külügyminiszter elterjesztette a panaszt, majd Vierot francia delegátus válaszolt. Hangsúlyozta, hogy Szíria önállósága még csak

hossza évek múlva valósul meg, Törökországnak tehát elegendő ideje lett volna a kérdés rendezését előkészíteni és nem lett volna szükség azt a rendkívüli tanácsülés elé hozni. Tevfik Rüzsy Arras bej erre kijelentette, hogy adatokat kíván a Népszövetség elé terjeszteni, amelyekkel igazolni akarja Törökország panaszának jogosságát. A tanács legközelebbi ülését ma tartják.

AZ ALLAMI OSZTALYSORSJÁTÉK tegnap huzásán a 186.876 számú melléksors egy millió leit, a 220.410 számú melléksors pedig 250.000 leit nyert.

— **Antonescu külügyminiszter elutazott Párisba.** Antonescu román külügyminiszter Párisba való útjában tegnap útutában néhány percig Budapesten, majd később tartózkodott. A budapesti pályaudvaron Bossy budapesti román követ, a csi pályaudvaron pedig Guranescu ívet és a követség személyzete fogadták. Külügyminiszter rövid bécsi tartózkodásán folytatta útját.

— **Ujabb francia kölcsön a hadsereg fejlesztésére.** A francia kormány tegnap a bruno köztársasági elnök jelenlétében államtanácsot tartott, amelyen a uiol pénzügyminiszter beszámolt a pénzügyi helyzetről. Kifejtette annak a zükségességét, hogy a hadsereg szükségleteinek fedezésére újabb belföldi kölcsönre van szükség.

Szép és olcsó kabát- és ruha-övek
kaphatók minden színben
„ERIKÁ” kesztyűüzletében
I., Városháza-épület

— **Reinhardt hűtlen lesz Európához.** Newyorkból jelentik, hogy Reinhardt Miksa, a világhírű színházi rendező, az újságírók előtt kijelentette, hogy a salzburgi ünnepi játékok kivételével Európában többé semmiféle színházi tevékenységet nem kíván kifejtetni. Ezentul kizárólag Amerikában akar működni. Reinhardt különben, aki eddig magyar állampolgár volt, már megszerezte az amerikai állampolgárságot.

— **Letörök az árdragitást Magyarországon.** Budapestről jelentik, hogy a magyar kereskedelemügyi miniszter a legközelebbi napokban rendeletet ad ki az árdragitás letörésére. A rendelet alapján árellenőrző bizottságot létesítenek, amelynek jogában áll az egyes vállalatokat és iparosokat felszólítani, hogy termelési költségeiket mutassák ki. Amennyiben ezekből megállapítják, hogy egyes cikkek árának felemelése indokolatlan, felszólítást intéznek az illető vállalatokhoz az árak leszállítására. Az árdragitást két hónapig terjedő elzárással büntetik. Azokra a vállalatokra, amelyekről megállapítják, hogy hamis adatokat vallottak be, huzolezer pengőig terjedhető pénzbüntetést vonnak.

— **Cuza beszélt a szenátusban.** A szenátus tegnap ülésén Samoil rámutatott arra, hogy az iparosok és munkások munkakönyveinek kicserélésénél törvénytelen illetéket szednek. Nistor munkaügyi miniszter ígéretet tett, hogy az ügyben megindítja a vizsgálatot. Cuza tanár nagy beszédben indítványozta, hogy zárják ki a zsidókat a közhivatalokból, katonai szolgálatukat változtassák át kötelező munkaszolgálatra, továbbá vezessék be a numerus nullust a kereskedelem és iparban mindaddig, míg a románok a megfelelő arányszámot elérik és nacionalizálják a városokat.

— **Tart az enyhe idő.** Tegnap tovább tartott a napsugaras, tavaszias jellegű, enyhe időjárás. Reggel nyolc órakor már négy fok meleg volt, délután négy órakor pedig nyolc fok melege mutatott a hőmérő. Az esti lehűlés bekövetkezése után kilenc órakor még mindig hat fok meleg volt. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt légáramlás mellett néhány helyen, főleg nyugaton kisebb eső várható, a hőmérséklet alig változik.

— **Hauptmann mégis ártatlan volt.** Newyorkból jelentik, hogy Hoffmann, Newyersey állam kormányzója kijelentette az újságírók előtt, hogy a Lindbergh-bébi gyilkosai még mindig szabadlábon vannak. Hoffmann hangsúlyozta, hogy a kivégzett Hauptmann bűnössége teljes határozottsággal soha nem nyert beigazolást. Az állítólagos gyilkost időnek előtte ültették a vilámoszékbe.

CINEMA HUNGARICA DUX KINO
Legszebb karácsonyi ajándék DUX,
a csodamozsi

fiúknak és leányoknak. Hozza el gyermekét kirakatunkhoz, hogy gyönyörködhessek a DUX-mozi műsorában. Aztán vegyen On is egy csodamozit 750 leiert egy titkelt és vászonnal együtt

CENTRALA DUX
Kecskeméti, Timișoara I., Bul. I. G. Duca 2

— **Tömegszerencsétlenség egy regattaversenyen.** A délamerikai Columbia államban levő Iquiquira városban regattaversenyt rendeztek egy tavon. A nézők nemcsak a parton, hanem igen sokan motorcsónakokon is elhelyezkedtek. Az egyik túlterhelt motorcsónak felborult és a szerencsétlenségnek husz ember esett áldozatul.

A milliomosok főelárusítója

Gheorghe Stănoiu

kollekturájából a tegnapi napon a következő főnyereményeket húzták ki:

EGY MILLIÓ LEI

Anexa 186.876 S. II

EGY MILLIÓ LEI

Anexa 186.876 S. III

200.000 Lei

15.017 S. I

200.000 Lei

15.017 S. II

Lei 100.000 Anexa 183.882 | **Lei 50.000 Anexa 214.888**
Lei 50.000 No. 3.505 | **Lei 50.000 No. 26.487**

Timișoara fiók: I., Bul. Regele Ferdinand 6

— **Timisoarai származású festőművész sikere.** Eudapestről jelentik, hogy a magyar főváros most adta ki az ez évi festészeti díjat. A díjat egyhangulag a timisoarai származású Jeges Ernő festőművésznek ítélték oda. Jeges Ernő Timisoarán végezte a középiskolát, majd Budapesten a képzőművészeti akadémiára járt. Már egész fiatalon kitűnt karikatúráival, később pedig festményeivel.

— **Harc egy elvetemedett gangszterrel.** Newyorkban a rendőrség értésére jött, hogy a százkettedik utca egyik házában egy hírhedt gangszter rejtőzik. A rendőrség nagyszámú detektive körülfogta a házat és Hoover detektív-felügyelő vezetésével megostromolta azt. A gangszter, aki revolverlövésekkel védekezett, csak akkor adta meg magát, amikor a házat kézigránatokkal felgyújtották. Az ostrom egy óra hosszáig tartott.

— **Hétszázhusz ügyfelét megkárosította.** A bécsi büntetőbíró tegnap fejezett be ítélethirdetéssel egy hat év óta huzódó bünpert. A vádlottak padján Braun Rezső havanegy éves bankár ült, akit az ügyesség azzal vádolt, hogy társaival együtt értékpapírok vételénél és eladásánál hétszázhusz ügyfelét egy millió 84.000 schillinggel károsította meg. A főtárgyalás hatásfél hónapig tartott és az ítélet megszüvegezése tizennegy napot vett igénybe. A bíróság Braun Rezsőt hét évi, Kaufmann Henrik ügynököt két évfél évi, Trinzler Zsigmond ügynököt husz havi, Ervin Hugó ügynököt öt évi, Hochwald Mihály tőzsdeügynököt és Stern Ignác kereskedelmi ügynököt egyenkint tizenöt havi szigorított börtönrre, Sas Ottó volt banktisztviselőt három havi és Seifer Ede banktisztviselőt egy évi börtönrre ítélte.

— **A magyar belügyminiszter kihallgatáson volt Hitlernél.** Berlinből jelentik, hogy a német fővárosban tartózkodó Kozma Miklós magyar belügyminiszter Sztójay Döme magyar és Tauschitz osztrák követek társaságában megtekintette a német népjóléti hivatalt. Délben Hitler birodalmi vezér ötnegyedórás kihallgatáson fogadta a magyar belügyminisztert, akivel különböző függő kérdéseket beszélt meg. A megbeszélésén jelen voltak Sztójay magyar követ, Frick német belügyminiszter, valamint Meissner és Lammert német államtitkárok.

— **A magyarországi választások új ajánlái rendszere.** Budapestről jelentik, hogy a nemzeti egység pártjának választmánya elfogadta a párt új alkotmányát és szabályzatát. Kimondották, hogy a párt elnöke a mindenkori miniszterelnök és a kormány tagjai hivatalból tagjai a párt elnöki tanácsának. Hozzájárultak a választásoknál követendő új ajánlái rendszerhez is. Eszerint minden ajánlásnál közjegyzőleg hitelesített száz ajánlás szükséges és a jelölt tartozik 2000 pengő biztosítékot letenni.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. Előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

Bécsi-utca 2...!

Ezen a címen találja meg Ön igazi téli otthonát Budapesten a Belvárosban.

Merano-szállodában

remek szobák, kitűnő konyha, igen mérsékelt szoba- és panzió-árak várják Önt. Hosszabb tartózkodásánál rendkívüli kedvezmény Kérjen árajánlatot!

A DECEMBERI NYUGDIJAK SZÁM-FELTÉSE. A pénzügyigazgatóság közli, hogy a nyugdíjkezesek láttatása, illetve a decemberi nyugdíjak számfejtése a következő sorrendben történik: csütörtök, december 17. A—E, péntek, december 18. F—K, szombat, december 19. L—P, hétfő, december 21. O—S, kedd, december 22. T—Z betűk. A decemberi nyugdíjakat még karácsony előtt kifizetik.

— A negyedik kerületi román nőgyelet gyermekfelruházási ünnepélye. A Boldogságos Szűz Máriáról elnevezett IV. kerületi görög keleti román nőgyelet vasárnap, december 20-án délután négy órakor rendezi meg az Asanesti-téren levő kulturházban ez évi karácsonyi gyermekfelruházási ünnepélyét. Összesen ötven gyermeket ruháznak fel, azok közül megusonnáztatják és szeretetessomagokkal látják el őket. Az egyesület vezetősége ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik a gyermekfelruházási ünnepélyt adományokkal lehetővé tették, valamint azoknak a hölgyeknek is, akik a siker érdekében közreműködtek. Külön köszönetet fejeznek ki Österreicher Ignácnak, aki minden gyermeket külön csomaggal örvendeztet meg.

— Erdélyi festőművész Timisoarán. Nagy Oszkár baiaimarezi festőművész, az ottani európai hírvételezők kolónia rendes tagja, aki a Goga-féle ösztöndíjjal három évig Olaszországban volt tanulmányuton, természetleg elhozta a Bánság fővárosába és képeiből a Carlton-szálloda első emeleti huszonnyolcas számú szobájában kiállítást rendez. Mindössze tizenegy képet állít ki, de ezek mindegyike izmos, kiforrott tehetségéről tesz tanúságot. A műértő közönséget szívesen látja néhány napon keresztül minden délután három és öt óra között.

— Az aradi német katolikus hívők kérelmét teljesítették. Arad római katolikus egyházközsége közgyűlést tartott, hogy a Schill József távozása óta üresedésben álló elnöki széklet betöltse. A közgyűlést Lakatos Ottó dr. plébános nyitotta meg, majd Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató felolvasta az évi jelentést. Ez többek között említést tesz a német katolikus hívők ama kérelméről, hogy az általuk befizetett egyházközségi adót saját kulturintézményeik támogatásánál felhasználhassák. Az egyházközség eljáráságra úgy döntött, hogy a kérelem teljesítése méltányos. Ennek alapján az aradi hitközség német anyanyelvű hívői a befolyt egyházközségi adók hatvan százalékát kulturális célokra felhasználhatják fel. A közgyűlés ezután az egyházközség új elnökévé Széll Lajos úr választotta meg közfelfüggetléssel. Az új elnök nagy tetszés mellett mondotta el programbeszédét.

— Házasságkötések. Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következők kötötték házasságot: Deutsch Lipót malomtulajdonos és Hillebrand Alojzia, Kósa József és Répás Ilona, Barsche Vilmos műszerész és Schuch Erzsébet, Cucuruz Jacob vasutas és Musteta Jalomia, Schnabl András villanyszerelő és Weinreb Józsa.

— A biatorbágyi rém ujralfelvételi kérelmét végleg elutasították. A halálra ítélt Matuskai Szilveszter biatorbágyi tömeggyilkos védője — mint ismeretes — a per ujralfelvételéért beadott előterjesztését a pestvidéki törvényszék elutasította. Az ezen ügyben benyújtott felebevezést tegnap az ítéltábla is visszautasította. Matuska Szilveszter ezek után már csak kegyelem által szabadulhat az ítéltől.

Preservatív! Egészsége érdekében ne fogadjon el „OLLA” helyett más versenyt, mert azok értéktelen imitációk. „OLLA” 26 állam egészségét óvja.

Hétfőn hangzik el az ítélet a méregkeveréssel vádolt mehalai asszonyok ügyében

Bittenbinder Erzsébet és Neukom Mária, a tömegmérgezéssel vádolt mehalai asszonyok bünperének tárgyalása tegnap véget ért. Az utolsó napon a védelemé volt a szó és Serdaru Gheorghe dr. ügyvéd, Feld Kálmán dr. ügyvéd társa, közel négy órán keresztül tárgyalagos hangon igyekezett bizonyítani a vádolt asszonyok ártatlanságát. Elsősorban is rámutatott arra, hogy a fővárosi legfelső orvosi tanács szerint az exhumált holttestekben méreg nyomát sem lehet kimutatni, mégis az volt az orvosi tanács véleménye, hogy a körülmények és a tünetek alapján szinte bizonyosra lehet venni, hogy a bünperben szereplő személyeket méreggel tették el láb alól. Szerinte az orvosi tanács nem is juthatott más következtetésre, mert a helybeli törvényszéki orvos jelentéséhez fűzött kérdések már úgy voltak megfogalmazva, hogy azokra csakis ezt a véleményt lehetett nyilvánítani. A törvényszéki orvos jelentésében ugyanis a vádlottak által is beismert ténykényt azt állította, hogy azokat a személyeket, akiknek belső részeit vegyvizsgálat céljából a főváros-

ba küldték, megmérgezték. Ezek után pedig nem akadt volna a világon olyan orvos, aki tagadta volna a mérgezés lehetőségét. Ezzel azt igyekezett bizonyítani Serdaru dr., hogy az orvosi tanács véleményének ebben a perben nem lehet nagyobb szerepe. Hangoztatta még, hogy tárgyi bizonyíték sincsen az asszonyok bünösségére. Külön foglalkozott a védő Warkowszki Anna szerepével, aki névtelen feljelentésével az egész ügy megindítója volt. Warkowszki Anna szerepe igen különös, mert az elenne megkísérelt állítólagos mérgezési kísérlet után csak hónapok múlva és akkor is névtelenül hozta az esetet a hatóságok tudomására. Végül minden egyes vádpontot külön cáfolt és arra a következtetésre jutott, hogy Bittenbinder Erzsébet és Neukom Mária nem követték el a vádiratban foglalt bűncselekményeket. Védőbeszédét azzal fejezte be, hogy az asszonyok felmentését kérte. Az ügyész replikája és a vádlottak felszólalása után a tárgyalást vezető elnök közölte, hogy a törvényszék december 21-én délelőtt kilenc órakor hirdeti ki ítéletét.

— **Megszűnik a kisántant államai között a vízumkényszer.** Bucurestii hivatalos jelentés szerint 1937 január elsejétől kezdődően a kisántant három állama között a vízumkényszer megszűnik.

— **Izgalmas magyarpárti elnökválasztás.** A Magyar Párt targumuresi tagozata most tartotta meg tisztújító közgyűlését. Elnöknek heves választási harc után újból Sebes Jenő dr. eddigi elnököt választották meg. Alelnököt Fekete Andor dr., Duha Tibor dr., Váradi Árpád és Fekete Gyula dr. lettek. Az elnökválasztáson Bernády György dr. volt főispán harminchárom szavazattal kisebbségben maradt.

— **Hat havi elzárásra ítélt magyar újságíró.** Gyulai Zsigmond targumuresi újságíró, az ottani Reggeli Újság szerkesztője, államellenes propaganda és nemzetellenes izgatás miatt bíróság ítélt hat hónapi elzárásra és ötezer lei pénzbüntetésre ítélte. Gyulai az ítélet ellen felebevezett.

— **Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejnynyomás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megelénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésktől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosok ajánlják.**

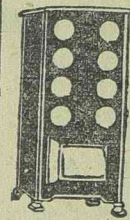
— **Frankfurter Dávid bántársainak a bűnhődniük kell.** A berlini lapok hosszú cikkekben foglalkoznak a churi bíróság által Gusztav Vilmos német nemzeti szocialista vezér meggyilkolása miatt tizennyolc évi fegyházra ítélt Frankfurter Dávid ügyével. Egyöntetűen azt írják, hogy mindeddig még nem oldották meg azt a problémát, ki volt Frankfurter bántársa. Egyes lapok szerint a gyilkos háta mögött az egyik nagyhatalom áll, amely irtó hadjáratot folytat a nemzeti szocializmus ellen. A Berliner Börsenzeitung szerint a német nép nem nyugszik addig, amíg nem nyerik el méltó büntetésüket azok, akik Frankfurter bántársai voltak.

— **A timisoarai Napközi Otthon Egyesület** december 30-án délután öt órakor a városi tanácstermében tartja évi közgyűlést, amelynek napirendjén az évi jelentés, a zárszámadás előterjesztése, valamint az egyesület feloszlására vonatkozó indítvány szerepel. Amennyiben a kitűzött napon a közgyűlés nem lenne határozatképes, úgy azt a megjelentek számára való tekintet nélkül január 17-én délután öt órakor tartják meg.

* **Karácsonyi vásár** alapca evőeszközök és asztali felszerelések, acélárak és lakáberendezési tárgyakban Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, I. kerület.

— **Ahol nem szabad este hét óráig az utcán járni.** Targusacués városban a Katolikus Otthon, valamint a Református Nőszövetség is évente télen ismeretterjesztő előadásokat szokott tartani. Eddig mindkét egyesület akadály nélkül megkapta az engedélyt az előadások tartására. Most azonban a megyei prefekturától rendelet érkezett a rendőrséghez, amely szerint minden összejövétel tilos. A treiscaunmegyei prefektus hivatalos rendelkezést adott a községeknek és a csendőrségeknek, hogy este hét óra után ne engedjenek senkit az utcákra járni és ha valakit mégis az utcán találhatnak, azt szigorúan igazoltassák. Akik kimaradásukat nem tudják igazolni, azok ellen eljárás indul meg.

* **Pánfjorov: Eg a Volga.** A világháború és az utána következő polgárháborúk keserű-kasul szántották az orosz falut és amikor elűték a viharfellegek, újból megindult a napi élet a szántás, vetés, aratás: az ember küzdölme a természettel. De ez a mindennapi élet más volt, mint a faluk háborúelőtti élete. A földesur eltűnt a faluból, egyes parasztok meggazdagodtak, mások elszegényedtek. Még megjelennek néha az elhagyott vidékeken fekvő falvakban a rablóbandák is. Az egész falu hőse Pánfjorov regényének, a félszüli bolondtól kezdve a falu mozgatója és a színen csak alig-alig megjelenő elmuló öregekig. Pánfjorov regénye filmszerűen vetíti élénk az orosz falu életének a polgárháborúnak lezajlásától az ötvenes tervig terjedő részét. Filmszerűen, de mélyen és gazdagon és regénye úgy árad, akár a Volga folyó hatalmas sodrású víztömege. A hatalmas regény 360 lap. Tamás Aladár pompás fordításában, Pantheon kiadásában 99.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagena! Cluj.

Sok tízeze meglegedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a **legjobb**

10 kilogram fával lűt e

normál szobát **24** órá

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**

Képviselet:

Jäger József és Péter, vaskereskedés, Bulevarul Carol I. 36, **Forgács Mályás**, vaskereskedés, Str. I. Văcăreșu 36

„Salvarea” önkéntes Mentőtársulat Timisoara

Nyílt kérelem

valamennyi timisoarai polgártársainkhoz valamint vidéki jóakaróinkhoz.

Ötven éves fennállásunknak megünnepelése alkalmával egy négy nyelven megszerkesztett „Diszalbumot” adunk ki, mely tartalmazza történetét, működését és zárlatát foglalja magában.

Miután az előállított mennyiségből — senki sem — még egy tekintélyes példányszám megmaradt, társulatunk pedig arra törekszik, hogy ezen diszalbum polgártársaink minél szélesebb rétegeiben elterjedjen, diszalbum árát csekély 50 leiben állapítottuk meg, tisztelettel fölkérvén mindenkit, hogy megbízottunktól vagy közvetlenül társulatunktól egy-egy példányt átvenni bennünket ily módon is támogatni szíveskedjenek, hogy legalább az album előállítására nekünk megtérüljön.

Timisoara, 1936 december hava.

Az elnökség

Gyönyörű karácsonyi ajándékok

A mechanikai játékipar legújabb esodái, ski- és turistafelszerelések, a „DUX”-csodamozsi, fényképező gépek stb.

óriási választékban legolcsóbban

RECTA I., Alexandri-utca

Vissza kell adni

ugyan a könyvet, de a tudás, a szórakozás, az élvezet Önre marad.

Ezt nyújtja

a DELI HIRLAP előfizetőinek havi 25 leiert, mindenki másnak havi 40 leiert a

CULTURA

könyvkereskedés kölcsönkönyvtára Timisoara IV., Bv. Carol 16

Naponta lehet cserélni!

Színház

**Ma délután öt órakor
olcsó helyáccakkal:**

az Érettségi

Podor László világhírű vigjátékújítását, az Érettségit újítja fel a magyar társulat ma délután pontban öt órai kezdettel. A főszerepeket F. Bédi Teréz, Szabó Ica, M. Polucz Vilma, Gách Edit, Mihályi Szabados, Ritzinger, Németh, Szabadkay Miklós, Káronyi játsszák.

Szűttörtökön este a társulat Lugojon tart előadást, ahol bemutatja Heltai József világhírű Néma levente-jét. Pénteken délután öt órakor olcsó helyáccakkal a Méltóságos asszony kerül színre F. Bédi Terézrel a címszerepben.

Szombaton két előadás lesz a színházban. Dátán hat órakor olcsó helyáccakkal, a nyírsíki Pármai hercegnőnek, az első olcsó helyáras előadása, a premier szereplőivel. Este 9 órakor: operettmiser lesz. Az idei színiévad operettszerű Csárdás kerül bemutatásra fényes kisliták és elsőrendű szereposztásban.

Betöltötték egy erdélyi magyar színház előadásait. Jódi Károly színházvezető elnöksége nemrég kezdte meg vendégelőadásait Turdán, ahol játékgendélye január 1-ig szól. A színház elnöksége most kellemetlen meglepetés érte, amennyiben a rendőrségtől értesítést kapott, hogy miniszteri engedéllyel azonnal szüntesse be az előadásokat. Az igazgatóval közölték még azt is, hogy a Református Kulturház, amelyben az előadásokat tartják, tüzveszélyes. A honfoglalás tagú színház elnökével a rendelkezéssel a legnagyobb bizonytalanságba került. Gáll Miklós dr. magyarpárti képviselő igyekszik Bucarestben a betöltés visszavonását kieszközölni.

A magyar társulat műsora:
Szerda délután 5 órakor: Érettségi. Olcsó helyáccakkal a színházban.
Csütörtök este 9 órakor: Néma levente. Bemutató a lugoji városi színházban.
Pénteken délután 5 órakor: Méltóságos

asszony. Olcsó helyáccakkal a színházban.
Szombat délután 6 órakor: Pármai hercegnő. Olcsó helyáccakkal a színházban.
Szombat este 9 órakor: Csárdás. Operettszerű bemutató. Itt először. Rendes helyáccakkal.

Közgazdaság

A patenta fixa kereteit nem terjesztik ki, a részvénytársaságok adóját pedig felemelik

Cancicov pénzügyminiszter már néhány hét előtt kijelentette, hogy a kormány a patenta fixa adózási rendszert kiterjeszti. Elsősorban a patenta fixa alapján adózók adóalapjának háromszázezer leire való felemelését tervezték, másodsorban pedig az iparosokra és kézművesekre is ki akarták terjeszteni a patenta fixa adózási rendszert. Ujabb értesülések szerint azonban a pénzügyminiszterium eltekintett a patenta fixa kiterjesztésétől, mert állítólag meg-

győződött arról, hogy a kereskedők túlnyomó többsége ma is patenta fixa alapján adózik és így további kiterjesztésre nincs szükség. Ugyanakkor tovább tartja magát a hír, hogy a kormány egyébirányu adóreformjait rövidesen keresztülvizsgálja. A reformok között szerepel a részvénytársaságok adójának felemelése, valamint a fogyasztási és forgalmi illetékek növevése a középértékek emelése által.

A betöltött nyulvadászat. A földművelésügyi miniszterium kebelén belül működő vadászati vezérfelügyelőség rendeletet adott ki, amelynek értelmében Ghirc, Parta, Padureni, Light, Sag és Chesint községek határában a nyulvadászat további rendelkezésig tilos.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: Német márka 39—39.50, drachma 0.89—0.90, cseh korona 4.65—4.85, olasz lira 6—6.10.

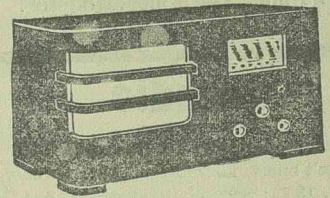
Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 4.25—4.50, svájci frank 22—23.75, angol font 491.70—492.75, olasz lira 5—5.50, dollár 99.50—100, belgas 16.50—17, hollandi forint 52—55, cseh korona 4.50

—5, osztrák schilling 23.50—24.50, pengő 25—28, német márka 40—42, dinár 2.90—3.10, leva 0.90—1.25, zloty 18.75—19.50.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9.90—10.10, svájci frank 45—46, dollár 185—190, angol font 980—995, olasz lira 9.70—9.90, osztrák schilling 33.50—34.50, magyar pengő 35.50—36.50, dinár 3.40—3.50, cseh korona 5.60—5.70, német márka 41—42, Napoleon arany 1250—1260, arany font 1550—1560.

Nagy kereslet az amerikai gabona-tőzsdén. Csikágóból jelentik, hogy az ottani gabona-tőzsdén nagyarányu hausse állt be. A hausse még csak fokozódott, amikor híre érkezett annak, hogy Németországnak harminchét mil-

Két típus — két meglepetés
RADIO HELIUM
a város részére:
3x1 DYNAMIC Lei 4900

a falu részére:

3 csöves telepes Lei 4700

2 voltos takarékos kapcsolás, telepeket együtt továbbá az ő-szes (orgalomban lévő készülékek elonyós rész-eltüzésére kaphatók a Bárság legnagyobb szaküzletében

Csillárokból nagy választék
„ELECTRON“

Timisoara I., Piața Brătianu

Telefon 22-29

Flóközlet: Fratelia, villamos-végállomás

ió bushel gabonára van szüksége és ezt a mennyiséget külföldről kell beszereznie. A szilárd irányzatnak azonban az az oka, hogy Olaszország gabonabevásárlásai állandósultak és nem spekulációról van szó, hanem a belföldi fogyasztás szükségleteinek fedezéséről.

A buza irányzata ismét megélenkült. A bársági gabonapiacra a buza irányzata megélenkült és az árak emelkedtek. A piaci árak a következők: buza constantai rendeltetéssel 435 és timisoari rendeltetéssel 415, tengeri 215, zab 265, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 350, korpa 230, muharmag 390, napraforgómag 390, tökmag 650, cirokmag 190, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 780, nagymalmi liszt 800 lei száz kilónként. A lucernamag 26.50 és a lóheremag 25 lei kilónként.

Igy történt...

Szűttörtökön történelmi riportozó

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hirlap 1936/37.)

A Budapest felé vezető ut az nyitva maradhat... Azok, akik ezekben a nehéz időkben még számolni mertek, borzalmas eredményre jutottak. Az előretörő három orosz hadseregben kétféle orosz katonák voltak: az északi magyar határokra. Ezzei a kolosszussal szemben mindössze félmillió katonát tudott állítani az osztrák-magyar hadvezetőség. A németektől a dédelgetett Schlieffen-terv és a keletporoszországi események miatt, nem sokat lehetett várni.

Északon válságosra fordult a helyzet. A csekély német haderők visszavonulásban vannak és hiába tartja magát délen a Monarchia hadserege, a fentről jövő nyomás következtében nemsokára az egész orosz tömeg Szilézia és Berlin felé fog zuhanni. 1914 augusztus 22-én Rennenkampff tábornok csapatai már Königsberg közelébe érnek, míg délen és közepén Szamszonov generális támad az u. n. Narew hadsereg élén.

A belga sikerek hatása alatt örömmámorban uszó Németországban ekkor mindenféle tüntetések zajlottak le. A német seregek mindenütt idegen földön hadakoznak, az osztrákok és magyarok is meg tudták akadályozni, hogy az orosz „gőzhenger” benyomuljon Magyarországra, csak éppen Keletporoszország földjét tapossa a kozákok patája.

Egész Németthon lázadózni kezdett. Az ellenségnek egy talpalatnyi földet sem szabad átengedni! A sörházakban nagy gyűléseket tartottak és mindenki elviselhetetlennek látta a helyzetet. A franciaországi győzelmeket már megszokták és belemertek volna már abba is, hogy Páris bevételét egy-két hónappal elhalasszák, de követelték az oroszok feletti nagy győzelmet.

Ekkor a kétségbeesett vezérkarok előszedtek egy öreg tábornokot, akinek annál előtte folyton a kelet-

poroszországi mazuri tavak jártak a fejében és mindenkinek előadta nagy, régóta kidolgozott tervét, melylyel az oroszokat tönkre lehet verni és akit, szegényt, éppen ezért mindenki bolondnak tartott. Előszedték a nyugdíjállományból és kinevezték a keleti haderők parancsnokává.

Ezt az öreg tábornokot Hindenburgnak hívták.

A TANNENBERGI REPÜLŐ

Részlet Schadyk orosz külügyminiszteri tiszviselő naplójából.

1914 augusztus 20. Milyen borzalmas és beláthatatlan következményekkel bír a katasztrófa! A Szamszonov hadsereg Tannenbergnél megsemmisült és Rennenkampff is eszevesztetten menekül. Ezzel szemben az osztrák-magyar hadseregnek sikerült a San mögé visszavonulni. Mindennek oka pedig Paléologue ostoba beavatkozása volt, amivel az orosz vezérkar tervét halomra döntötte. Nikolajevics Nikolaj tajtékzik a dühtől és kijelentette, hogy lelövi Paléologue-ot, ha a szeme elé kerül. A miniszteriumban és a vezérkar palotájában mindenki le van sújtva. Ki tudja, nem vesztettük-e most el a háborút?...

Rekkenő hőség perzseli az országot Galiciától fel a Keleti tengerig. Menekülőkre ezeknek szomorú sora menetel nyugat felé. Esténként égő falvak vörös lángosvái égnék és rémülten zug végig a kiáltás:

— Jönnek a kozákok!

A cári birodalom két elithadserege a Rennenkampff és a Szamszonov seregek dőngéit a germán birodalom kapuit. Rennenkampff északon csak nagyon lassan halad előre, ezzel szemben Szamszonov augusztus 25-én már mélyen benn járt Keletporoszországban. Ennek a hadseregnek jobb és balszárnya erősen előrenyomult, a közép rész azonban a mocsaras, erdőkkel telített vidéken nehezen mozgott és így jóval a két szárny mögött maradt.

Augusztus 27-én Szamszonovnak aggályai támadtak. A repülőjelentések arról szóltak, hogy úgy

az északi jobb, mint a déli balszárnyat erős német csapatok támadják és szemelláthatólag az a céljuk, hogy a két szárnyat átkarolva, bekerítsék a középhadtestet.

Az új főparancsnoknak, Hindenburgnak, tényleg ez volt a haditerve. Az északon Königsberg előtt megállapodott Rennenkampff hadsereg előtt alig hagyott egyebet két brigádnyi gyalogságnál, a többi a szerencsére és számításaira bízta. Azután az északi szárny és a középhadtest közötti részen támadásba vitte a gyalogságát. Ezzel egyidejűleg az u. n. Francois csapatrészt is támadja délről a Szamszonov hadsereget. Ilyenképpen az előrenyomuló orosz centrum mindinkább a győzelmesen előrehaladó két német szárny közé került.

Ekkor Ortelsburgban, Szamszonov hadiszállásán, tanácskozássra gyűltek egybe a tisztikar tagjai. A többség úgy találta, hogy a centrumnak semmi szín alatt sem szabad előrehaladnia, mivel a bekerítés bizony veszélyének tenné ki magát. Maga Szamszonov is ezen a véleményen van és éppen tollbamondja a megállást jelentő parancsot, amikor Varsó felől feltűnik az égbolton egy repülőgép, amelyről, amint közelebb jött, lerikították az orosz légiflotta jelei. Rövid idő múlva merész siklórepüléssel leszállt a várostól északra egy kis tisztás. Még forog a légszavár, amikor fiatal, orosz egyenruhát viselő tiszt ugrik ki belőle.

— A főhadiszállásra vezető ut merre visz? — kérdezi, motorbiciklire kap és rövid idő múlva ott áll a tisztikar előtt. A döntő jelentőségű parancson még talán meg sem száradt a tinta.

— Keller báró kapitány vagyok. Sürgős parancsot hoztam, — mondja és átnyújt egy pecsétes borítékot. Szamszonov átveszi az iratot, kibontja, elolvassa és kezét nyújt a futárnak:

— Köszönöm, kapitány ur. Jelentse Nikolajevics nagyherceg királyi fenségnek, hogy a parancsot megkaptam és teljesíteni fogom.

(Folyt. köv.)

Halló! Ma zárul a MISSZIÓ Halló!

karácsonyi kiállítása

Timișoara IV., Str. Brătianu 11

El ne mulassa a megtekintését! Sok örömet, gyönyörködtetést szerez magának. Nagy választék mindenféle kézimunka, háztartási cikkek, erdélyi háziipari dolgok, falaragványok, agyagszobrok, gyerekjátékokban

Rádió

Szerda, december 16. Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonzene. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemezek. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemezek. 15: Hírek. 18: Dallemezek. 19.05: A rádiózenekar hangversenye. 20.50: Felolvasás. 21.05: Alexandrescu zongoraművész és Teodorescu hegedűművész hangversenye. 21.50: Felolvasás. 22.10: Ária és dalest. 22.45: Vendégloji zene. **Budapest I.** 7.45: Torna és hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.30: A rádió szalózenekara. 15.40: Hírek. 17.15: A rádió diákfelőrája. 18: Öreg cigányprimások zenekara. 19.15: Előadás. 20.05: Magyar operettegyveleg. 21.35: Hírek. 22: Az operaház tagjaiból alakult zenekar játéka. 23.20: Jávor Sándor jazz-zenekara. 24.10: A huszonnégytagú cigánygyerekenekar muzsikál. 1.05: Hírek. **Budapest II.** 20.15: Olasz nyelvoktatás. 20.50: Előadás. 21.30: Táncczene. 22.40: Hírek. Bécs. 20.30: Oratorium. 22.55: Tarka negyedóra. 23.20: Bécsi népzene dalokkal. **Belgrád.** 21.10: Haváji kettős. 22.30: Táncczene. 23.20: Vonósötös. **Hamburg.** 20: Szórakoztató-zene. 21.45: Operarészletek. 23.25: Tarka-est. **Köln.** 19.45: Könyvű-zene. 21.45: Operarészletek. **Lipese.** 20: Indulók. 22: Zenekari hangverseny. 23.30: Szimfonikus-hangverseny. **Milánó.** 18.15: Vegyes-zene. 22.30: Esti hangverseny és táncczene. **Prága.** 21: A filharmonikus hangversenye. 22.40: Vegyes-zene. **Róma.** 18.15: Táncczene. 21.45: Lohengrin opera előadása. **Stockholm.** 19.10: Lemezek. 23: Táncczene. **Strassbourg.** 21.15: Táncczene. 22.20: Szórakoztató-zene. **Varsó.** 20.20: Szalóntötös. 21: Könyvű-lemezek. 22: Zongorajáték. 23.15: A rádiózenekar hangversenye. 24: Táncclemezek.

zene. 23.45: Könyvű-zene. **Milánó.** 21.40: Hangverseny. 22.15: Hegedű és zongora. 23.15: A rádiózenekar. 24.15: Táncczene. **Prága.** 21.50: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 23.15: Szórakoztató-zene. **Róma.** 18.15: Zenekar. 21.40: Operett, utána táncczene. **Stockholm.** 18.50: Könyvű-zene. 21.45: A rádiózenekar hangversenye. 23: Lemezek. **Strassburg.** 21.15: Lemezek. 23.30: A rádiózenekar hangversenye. **Varsó.** 18.15: Fuvola és vonóségyes. 20: Dalok. 20.45: Hegedű és zongora. 23.15: Táncczene.

Apróhirdetések

Állást keres

Gyermekgondozónó

Ki a csecsemőgondozásban jártas, azonnalra állást keres. Cimeket kérem a kiadóba „Gyermekgondozónó” jelígyére leadni. (4080)

Angol-francia

órákat ad a két nyelvet tökéletesen beszélő urinó. Esetleg fél napos elfoglaltságot is vállal uri családnál. Cimeket „Angol-francia” jelígyére a kiadóba kérek. (4081)

Eladás

1-szobás

kerti fürdő-szobás garzonlakás, azonnal kiadó. III., Str. Treboniu Laurean 3. (4830)

Uj modern

családi ház a III. kerületben, Str. Caras 9, két szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségek, közel a villamos megállóhoz, azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Bulevardul Filipescu 7 szám. Cseri István urnál. (4936)

1-szobás

kényelmes fürdőszobás, konyhás lakást az I. kerületben vagy a Bulev. Mihai Viteazul elején kivennék. Cimeket „Pontos fizető” jelígyére a kiadóba kérek. (3002)

Adás-vétel

Fényképezőgép

megvételre keresek, 6x9-es nagyságban. Cimeket a márka és ár megjelölésével a kiadóba kérek „Fénykép” jelígyére. (4082)

Bundabélest

városi bundához, igen finom minőségűt, megvételre keresek. Cimeket a kiadóba „Városi bunda” jelígyére kérek. (1617)

Törött aranyat

aranyfogat, ezüstöt, annak valódi értékéért csak „Ora Fixa”-cégnél adhatja el. IV., Str. I. C. Bratianu 31. (1020)

Pipák, szipkák

valódi tajtékból, ujak és régiek, borostyán, elefántagyardból, ugyszintén fából, galetitből, dohánytárcák, szivarnak, cigarettának borból, pléből, alpakkákból. és mindenféle dohányzati cikkek karácsonyi ajándéknak legolcsóbban vásárolhat March special trafikban, Timișoara IV., Piata Kiitt! 1. (4923)

A legnagyobb öröm a gyermek részére karácsonykor egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a Déli Hírlap kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják

önköltségi árban:

Tutsek Anna: Tréfás mesék	20 lei
Grimm-mesék	20 lei
Balla Ignác: Két kis lurkó	20 lei
Szinetár György: 8 fű 8 története	20 lei
Szegedy Ila: Kis fiúk, kis lányok igaz története	20 lei
Gárdonyi Géza: Mindentudó Gergely bácsi	20 lei
Benedek Elek: Öcsike	20 lei
Z. Tábory Piroska: Béke-sziget	20 lei
Swift: Gulliver utazásai	20 lei
Ego: Bodnár Ilus pályaválasztása	45 lei
Andersen meséi	60 lei
Tutsek Anna: Régi emlékek	60 lei
Courths-Mahler: A kis libapásztor	90 lei
Donászy Ferenc: Oroszlánok és tigrisek között	65 lei
Cooper: Az utolsó mohikán	50 lei
Elen Mary dr. Fábán: Egy csokorba kötött mese	55 lei
Greenhorn: Három világrész csavargója	144 lei
Andrews: A sarkoktól az egyenlítőig	144 lei
Muncke: Hagenbeck munkában	144 lei

és még számos más gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron.

V. déli előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyveket a portó hozzászámításával utánvételt

Déli Hírlap kiadóhivatala
Timișoara I., Piața Brătianu

A Déli Hírlap zsebnaptára

1937. évre

a jövő héten jelenik meg

Minden előfizető

ingyen kapja!

Tartalma a naptárrészen kívül Engel-Endre Károly a Timișoarai Kereskedők Egyesülete főtitkáranak összeállításában mindazt, amit az adókról

kereskedőnek

iparosnak

háztulajdonosnak

földbirtokosnak

ügvednek

orvosnak

tisztviselőnek

munkásnak

szabadfoglalkozásu-

nak tudnia kell.

Ismereti a munkaszerződésről szóló törvényt, a betegpénztárj elitékeit és vezérionalat nyújt a bélyegtörvény labirintusában. Teljes mentőtanfolyamot közöl és még sok hasznos és szórakoztató tudnivalót.

Akar-e örömet szerezni?

Akkor vegyen maradó értékű ajándékot Alkalmi vételekből brilliáns ékszeret, aran ezüstöt, perzsaszőnyeget, műtárgyat, fotó cikket, porcellánok, kristályok és számtalan tárgyaimból szivesen juttatok k. vevőimnek karácsonyi ajándékot igen olcsón.

STERNBERG

Mercy-utca (842)

Márkás olajfestmények igen jutányosan kaphatók. Ritka alkalmi vétel. Cim a kiadóban. (4083)

Eladó

jó állapotban lévő kézimangorló. I., Piata Bratianu 3. Ungár. (3084)

Jó és olcsó

karácsonyi borok kaphatók. IV., Str. Fröb 10. (4935)

Különféle

Olcsón

befon nádszékéket egy vak. II., Str. Glorie 9. Adám Willweith. (4382)

Leszaladt harisnyaszemek felszedését pontosan és olcsón vállalom. II. ker., Str. Gh. Asachi 21. Ujtér sarokház.

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-léle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben. Kapható kizárólag a **Városi gyógyszerárban** a „Fekete Sasos” I., Piata I. C. Bratianu